

РЕШЕНИЕ

№ 128

гр. Русе, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на четИ.десети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Антоанета А.

при участието на секретаря Ирена И.

като разгледа докладваното от Антоанета А. Гражданско дело № 20234500100357 по описа за 2023 година

Ищцата И. С. Н. от гр. Мартен, обл. Русе твърди, че на 18.05.2022 г. в гр. Русе като пешеходец, движейки се по пешеходна пътека била блъсната от автомобил „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, управляван от П. А. С. от гр. Русе, по отношение на когото била реализирана административно-наказателната му отговорност с влязло в сила наказателно постановление. За това МПС била налице валидна застраховка ГО за периода от 25.07.2021 г. до 24.07.2022 г. Вследствие на произшествието получила телесни увреждания, наложили хоспитализирането ѝ в УМБАЛ „Канев“ АД Русе за периода от 18.05 до 23.05.2022 г. Причинени ѝ били следните телесни увреждания: сътресение на мозъка без наличие на обективна неврологична симптоматика, подкожна колекция от кръв в лява тилно-слепочна област на окосмената част на главата, кръвонасядания на главата и шията вляво, кръвонасядания по двете бедра, оток и кръвонасядане на дясна глезенна става. По време на произшествието изпитала силна уплаха, а следствие на травмите имала силно главоболие и болки по цялото тяло. Имала силен световъртеж, не можела да пази равновесие и да се придвижва нормално, в т. ч. до тоалетна и баня. Живеела в къща на два етажа и сама не можела да се придвижва по стълбите от втория етаж до първия, където се намирали сервизните и санитарното помещение и стаята на децата ѝ, както и да излиза от дома си. Не можела да спи нормално от болките и преживения стрес. И до момента изпитвала страх като пешеходец. Първоначално се наложило съпругът ѝ да ползва отпуск, за да се грижи за нея и децата, а после това сторили свекърва ѝ, която живеела в гр. Гоце Делчев и майка ѝ, която живеела в гр. Банско. И двете дошли специално, за да ѝ помагат. Ищцата твърди още, че преживявала изключително тежко факта, че не може да се обслужва сама, да се грижи за децата си и че поради увреждането си пропуснала тържеството по случай приключване на учебната година на голямото си дете. Поради състоянието се провалила и планираната семейна лятна почивка. И понастоящем продължавала да изпитва болки в областта на шията и снагата и периодичен световъртеж.

Ищцата твърди още, че към момента на произшествието и понастоящем работела като учител по физическо възпитание и спорт в СУЕЕ „Св. Константин -Кирил

философ“ Русе. Заявява, че продължава да изпитва трудности при изпълнение на трудовата си функция поради спецификата на предмета, който преподава. Не можела да се ангажира и с разрешените извънкласни дейности, даващи ѝ възможност да реализира допълнително доходи. Намира, че претърпените от нея неимуществени вреди от причиненото ѝ увреждане от ПТП, изразяващи се в болки, страдания, притеснения и неудобства, подлежащи на обезвреда, като ѝ се следвало обезщетение в размер на 30 000 лв. Заявява, че е изпълнила задължението си по чл. 380, ал. 1 КЗ, като застрахователят ѝ изплатил доброволно обезщетение за неимуществени вреди в размер на 3000 лв. Поради това претендира да бъде осъдено ответното застрахователно дружество да ѝ заплати 27 000 лв. неимуществени вреди, причинени ѝ от ПТП на 18.05.2022 г. от П. А. С. от гр. Русе при управлението на л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 03.02.2023 г. до окончателното им изплащане, както и сторените по делото разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът ЗАД „Алианс България“ АД е депозирал отговор на исковата молба, в който взема становище за неоснователност на предявените искове. Не оспорва наличието на валидна застраховка ГО за л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № ***** към датата на настъпване на събитието, както и че със заявление от 16.01.2023 г. ищцата е предявила пред него писмена застрахователна претенция по повод настъпилите от него неимуществени и имуществени вреди. Признава, че след като с уведомление от 02.02.2023 г. известил ищцата, че ѝ е определил застрахователно обезщетение в размер на 4663,31 лв., от които 1663,31 лв. имуществени и 3000 лв. неимуществени вреди, ѝ го изплатил на 02.02.2023 г. Оспорва механизма на настъпване на произшествието, както и наличието на непрекъсната причинно-следствена връзка между твърдените вреди и поведението на водача на л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № ***** . В условията на евентуалност заявява, че изплатената от него сума е достатъчна да обезщети справедливо претърпените от ищцата болки и страдания, както и претендираните имуществени вреди. Възражава, че след претърпяното ПТП за ищцата не са настъпили усложнения. В хода на заболяването състоянието ѝ се подобрило, била раздвижена, а главоболието и световъртежът отшумели. Оспорва претенцията на ищцата и като недоказана. Намира, че причинените на ищцата увреждания представлявали лека телесна повреда. Твърденията ѝ за болки в шията, периодично главоболие и световъртеж, настъпили значително след събитието нямали причинно-следствена връзка с ПТП и могли да се дължат на множество различни фактори. На отделно основание твърди, че искът за неимуществени вреди е завишен в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 ЗЗД. Заема позиция, че при определяне на справедливия размер следва да се отчете съдебната практика при сходни случаи, икономическата конюнктура и МРЗ в страната към съответния момент- 710 лв. При условията на евентуалност въвежда възражение за съпричиняване, обосновано с това, че ищцата е допринесла за настъпване на ПТП като е нарушила задължителните правила на чл. 113 и чл. 114 ЗДвП. Твърди, че е навлязла внезапно на платното за движение без да се съобрази с приближаващите ППС. Водачът на л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № ***** не е могъл да предполага внезапната ѝ поява на платното. Отново в условията на евентуалност въвежда възражение за съпричиняване, обосновано с неспазване на предписания ѝ режим, което е довело до усложняване на състоянието ѝ. Заявява, че липсват доказателства ищцата да се е явила на препоръчаните ѝ контролни прегледи след изписването ѝ от болницата. В условията на евентуалност твърди, че след получаване на увредите не е спазвала предписания хигиенно-охранителен режим и назначеното медикаментозно лечение, което е довело до усложняване на състоянието

й. Оспорва претенциите по акцесорния иск по съображенията за неоснователност на главния. Претендира отхвърляне на исквете и разноски.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

От Констативен протокол за ПТП /л.4- л.5/ се установява, че на 18.05.2022 г. ищцата като пешеходец е пострадала при ПТП с участието на лек автомобил марка „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, управляван от П. А. С..

Между страните няма спор, че лекият автомобил марка „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, при управлението на който е настъпило процесното ПТП на 18.05.2023 г., е застрахован със застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на настъпване на събитието при ответното дружество.

По делото е приложено Постановление от 10.10.2022 г. на прокурор от РРП, от което се установява, че образуваната, по повод подадения от ищцата сигнал относно процесното ПТП, пр. пр. № 3203/2022 г. е прекратена с отказ за образуване на досъдебно производство. С писмо от 14.06.2022 г. ищцата е уведомена от ОДМВР Русе, Сектор ПП, че във връзка с извършеното от П. А. С. нарушение оп 3ДвП срещу него е издадено наказателно постановление, с което му е наложено адм. наказание „Глоба“.

Към доказателствения материал по делото са приобщени материалите по прокурорска преписка № 3203/2022 г. на РРП, както и изискани от ОДМВР материали.

По реда на чл. 204 ГПК е извършен оглед на компакт-диск, приложен към тази преписка и съдържащ записи от общинските камери за видео наблюдение на пл. „Александър Батенберг“, камера „Николаевска“ за времето от 14:40ч. до 15:10ч. на 18.05.2022 г.

Представено е СМУ, издадено от д-р П. Д. по искане на ищцата, видно от което съдебният лекар е дал заключение, че получените от ищцата увреждания следва да се преценяват по медико-биологичния признак – разстройство на здравето извън случаите по чл. 128 и чл. 129 НК.

От представените епикризи е видно, че ищцата е пролежала след процесното ПТП в УМБАЛ Канев общо 9 дни, от които от 18.05.2022 г. до 23.05.2022 г. в Отделение „Обща, гнойно-септична, детска и еднокдневна хирургия“ и от 23.5.2023 до 26.05.2023 г. в Отделение „Неврохирургия“. За периода от 18.05.2022 г. до 25.08.2022 г. ищцата е била в отпуск поради временна неработоспособност, което е видно от приложените 4 бр. болнични листове.

Към доказателствения материал са приобщени и други медицински документи- амбулаторни листове, образно изследване, рецепти, справки от НЗОК, които съдът не обсъжда отделно, тъй като за целта са необходими специални знания и с тях е работило вещото лице по назначената СМЕ. По приетата такава експертиза по делото, въз основа на извършения преглед и представената медицинска документация, експертът заключава, че ищцата е получила следните увреждания: сътресение на мозъка, без наличие на обективна неврологична симптоматика; подкожна колекция от кръв в лява тилно-слепоочна област на окосмената част на главата; кръвонасядания на главата и шията в ляво; охлузване на гърба; кръвонасядания в седалищата област двустранно; кръвонасядания по двете бедра; оток и кръвонасядане на дясна глезенна става. Описаните увреждания са резултат на действието на твърди тъпи предмети и отговарят да бъдат получени при ПТП на 18.05.2022г. и следва да се преценяват по

медико-биологичния признак – разстройство на здравето извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК.

Установените увреждания- кръвонасядания по тялото, шията, седалищната област, бедрата, глезената става, оток в областта на глезената става, охлузвания по са свързани с болки в местата на травмите, а за глезенната става уврежданията водят до нарушение на вървенето. Болките са изразени след травмата и при движения на главата тялото и крайниците и отзвучават за около две- три седмици в рамките на възстановителния период. Няма трайни функционални нарушения. Възстановителния период по отношение на тези състояния е определен от 18.05. 2022 г. до 25.08.2022 г., съгласно приложените болнични листи.

Експертът дава още заключение, че ищцата се оплаквала от главоболие и болки в шията. От приложените амбулаторни листи от специалист неврохирург и невролог тези болки са определени като свързани с травмата в областта на главата и шията получена на 18.05.2022г. Неврологът установил миофасциални уплътнения в областта на шията, които обикновено са в резултат на травма и рязко натоварване на мускулите в шийния отдел с разкъсване на мускулни влакна и контрактура. Такива увреждания не са отразени в документацията от НЗОК преди травмата. При изслушването му по реда на чл. 200 ГПК вещото лице подробно и аргументирано разяснява, че установените от невролога миофасциални уплътнения в областта на шията са във връзка с процесното ПТП.

Експертът сочи още, че видно от справката от НЗОК, Н. боледува от желязонедеимъчна анемия и гинекологични заболявания. Няма данни, от които да се приеме, че установената анемия е некомпенсирана и има отношение към установените оплаквания от травмата. В представената документация от НЗОК няма данни за увреждания в областта на шията и прегледи и лечение по отношение на оплаквания от главоболие.

Пострадалата има извършени прегледи от началник неврохирургично отделение при УМБАЛ КАНЕВ Русе на 05.07.2022 г.; 19.07.2022 г.; 03.08.2022 г. и 09.12.2022 г., видно от приложените амбулаторни листи. Тези прегледи са във връзка с травмата и е предписана терапия. В отделенията е извършена лекарствена терапия, отразена в приложените епикризи. Дадена е терапия за домашни условия свързана с възстановителния процес след изписването. Няма обективна съдебномедицинска методика за определяне как е приемала лекарствената терапия пострадалата и как е провеждала хигиенно-диетичния режим. По делото обаче, според експерта, са налични данни, че е закупувала лекарствата за домашно лечение. Назначената терапия и режим са съгласно изискванията на стандартите и добрата медицинска практика и във връзка с установените травматични увреждания. Няма данни в делото за травми получени след ПТП на 18.05.2022 г.. Диагнозата: „Травма на други интраабдоминални органи, без открита рана в корема“ е поставена в Отделение Обща, гнойно-септична, детска и еднокласна хирургия на УМБАЛ „Канев“ АД Русе след процесното ПТП, преди пострадалата да бъде приведена в неврохирургично отделение на същата болница. Болките в главата и шията и световъртеж е имала установени в хирургично отделение след травмата. При изслушването му по реда на 200 ГПК вещото лице разяснява, че към момента на прегледа оплакванията на ищцата от виене на свят и главоболие почти са отзвучали, т. е. търпят еволюция на оправяне. Имала болки само при крайно отвеждане на главата.

В подкрепа на твърденията на ищцата за претърпените от нея болки и страдания по делото са разпитани трима свидетели.

Св. И. Г. Ш., преподавател по физ. възпитание, колега на ищцата дава показания, че за претърпяното от И. през м. май, 2022 г. ПТП научил, когато бил потърсен да поеме нейните часове. Посетил я и в болницата няколко дни след инцидента. И. се оплакала, че губи равновесие, не могла да стане. Споделила, че за кратко е загубила съзнание след инцидента. Впоследствие отново се чували от време на време, когато била в болнични и тя продължила да се оплаква от болки и световъртеж, както и че ѝ е трудно да ходи, защото губи равновесие. Върнала се на работа в началото на следващата учебна година, но не можела пълноценно да изпълнява поставените ѝ задачи като преподавател по физ. възпитание, тъй като ѝ било трудно да се навежда. Губела равновесие. През цялата учебна 2022-2023г. И. се оплаквала от болки в шийната област, от главоболие и се чувствала непълноценна да изпълнява в пълен обем трудовите си задължения. Оплаквала му се, че и вкъщи не може да се грижи пълноценно за двете си деца.

Св. К. В. А. дава показания, че познава И. от около 18 години, били приятелски семейства. За претърпения от нея инцидент узнала случайно от соц. медии. Много се разстроила, потърсила самата И. след няколко часа и тя ѝ отговорила, че много я болят шията и таза. На 18 май съпругът на ищцата имал рожден ден и свидетелката се опитала да я успокои, че у тях всичко е наред. На следващия ден И. била малко по-спокойна, но болките ѝ се усилили, оплаквала се от виене на свят. За първи път след ПТП видяла ищцата около седмица – две след изписването ѝ от болница. Изнася данни, че И. била много активен човек, а ѝ били препоръчали да лежи и да се въздържа от домакинска работа, което ѝ било доста трудно. Майките и на ищцата, и на съпруга ѝ живеели в Гоце Делчев и Банско се наложило да дойдат в Мартен, за да помагат на ищцата и семейството ѝ като се редували. Когато някоя от тях не можела, съпругът на И. ползвал отпуска, за да се грижи за нея и децата. Около 2-3 седмици след инцидента И. почти изцяло лежала. Много я болял тазът. След около месец-два започнала да сяда, но отново се оплаквала, че като стои седнала има болки в таза. Изписаните ѝ лекарства свършили, а болките продължавали и се наложило да посети друг специалист.

Свидетелката дава показания, че понастоящем И. продължава да има болки във врата. В годината, в която се случил инцидента по-голямото ѝ дете завършвало детска градина. Имало тържество, на което тя много искала да присъства, положила всички усилия, но не могла да издържи и се наложило да се прибере. Взела участие в подготовката на сина за първи клас, но не както би искала. Свидетелката дава показания, че преди катастрофата И. била много активна, участвала в игри с децата, обръщала им много внимание. След катастрофата не можела да върши в пълен обем домакинските си задължения и била ограничена в грижите, които да полага за децата. Това ѝ се отразявало силно негативно.

Св. С. М. Н. – съпруг на ищцата дава показания, че за инцидента с нея научил случайно, когато бил на работа. Отишъл веднага в болницата. Заварил я легнала на носилка, пребледняла и разплакана. Споделила му, че е добре, но не изглеждала така. Оплакала се, че я болят гърба, таза, шията, главата, както и че е загубила съзнание за кратко и не помни какво е станало. В болницата престояла около 10 дни. Изнася още данни, че двамата имат две деца- момченца на 4 и 7 години към датата на ПТП. Когато изписали И. от болницата, си взел отпуск, за да може да се грижи за семейството си, тъй като съпругата му не можела да се движи пълноценно и изпитвала болки в глезена, виел ѝ се свят, шията я боляла. И на двамата родителите работели, били от Гоце Делчев и от Банско. Нямамо кой да дойде да им помага за обгрижването на децата, на самата И., както и за домакинската дейност. Около две

седмици останал у дома си. Предписанията на лекарите освен медикаменти били И. да не извършва внезапни движения. Нямала забрана да се движи, но когато станела ѝ се виел свят. При всяко една завъртане в леглото и наместване, изпитвала болка по гърба, по цялото тяло. Болка по гърба имала и когато се движела. За да посети санитарния възел в къщата, в която живеят, И. трябвало да слиза по стълбите. Свидетелят я придружавал и придържал, за да може да ползва тоалетна, защото тя се страхувала. Не можела да прави пълноценни движения, не можела да се завърти и да се обслужи. Същото било и при къпането. Сядала на плочките, за да я изкъпе съпругът ѝ, защото не можела да стои права. Поради състоянието ѝ, не можела да поеме никаква домакинска работа.

В обгрижването на И. после се притекли майка му за около 15 дни, след това нейната майка за около 20 и така около два месеца юни-юли се завъртали, за да има човек вкъщи да помага на И. и децата. Дава още показания, че инцидентът се случил непосредствено преди летния период. Имали планирана лятна семейна почивка, която се провалила, защото на И. ѝ било забранено да се излага на слънчева светлина, не можела да се движи и получавала световъртежи. Понастоящем също при по-резки движения ѝ се замайвала главата, завивал ѝ се свят и губела вестибуларна сигурност. Подпирала се за няколко секунди-минута, докато се почувства сигурно.

Свидетелят дава показания, че през м. май, 2022 г. големият им син завършил детска градина и имало празненство за изпращането. Инцидентът попречил на И. да присъства, не могли да отидат цялото семейство и да споделят този момент заедно. Не могла да участва пълноценно и в подготовката на сина си за първи клас.

Изнеса данни, че съпругата му е спортист, била много деен и жизнен човек, но се променила след инцидента. Преди него цялото семейство се забавлявали, тичали с децата из двора. Сега пак играела с тях, но движенията ѝ били по-различни. Дава показания, че И. била много разстроена след произшествието от това, че се чувства непълноценна в семейството и я виждал няколко пъти тайно да плаче. След като се върнала на работа в началото на учебната 2022/2023 год., въпреки че болничните ѝ приключили, все още не можела да изпълнява в пълен обем трудовите си задължения. Споделяла му, че изпитва затруднения и се налагало колегите ѝ да проявяват разбиране и да не я товарят с допълнителни задачи. И. скоро била постъпила в това училище на работа и това доста я притеснявало. Свидетелства, че в И. все още има някаква уплаха. И до ден днешен при пресичане не била уверена и се оглеждала във всички страни преди да пресече. Била по-тревожна и по-несигурна.

Свидетелства, че на датата, на която се случил инцидента, имал рожден ден и били планирали да празнуват заедно с децата. Впоследствие разбрал, че И. му били приготвила изненада. Произшествието попретило и на тържеството, и на изненадата.

Съдът намира, че тези показания следва да се кредитират напълно като безпротиворечиви, логически свързани и подкрепящи се и от писмените доказателства, и от експертизите по делото. Данните, изнесени от С. Н., съдът анализира от аспекта на възможната заинтересованост на свидетеля от изхода на делото, предвид обстоятелството, че е съпруг на ищцата. Те се кредитират изцяло, тъй като не са в противоречие с останалия доказателствен материал и се подкрепят от него.

От страна на ответника са ангажирани гласни доказателства за установяване на обстоятелствата, при които е възникнал процесния инцидент. Св. П. А. С. изнеса данни, че през лятото на 2022 г. бил участник в инцидент на една двойна пешеходна

пътека пред заведението „One million“ /бившата стара поща/. Движел се в посока от механа „Чифлика“, покрай училище „Христо Ботев“, направил ляв завой и продължил покрай Историческия музей. Там отново трябвало да направи ляв завой, за да продължи в посока Окръжна библиотека. Уточнява, че под двойна пешеходна пътека имал предвид, че едната пешеходна пътека свързвала Историческия музей с градинката, в която е паметникът, а другата - градинката със старата поща. Инцидентът се случил на втората пешеходна пътека, когато завивал наляво. Било в ранния следобед. Не видял ищцата, не можел да си обясни случилото се. Няма представа откъде е идвала. Свидетелства, че процесният пътен участък, предполагал да се е движил с ниска скорост. Живеел на 100 метра оттам, познавал добре мястото. Не можел да прецени между коя част на автомобила и ищцата се е осъществило съприкосновение. Не можел да каже дори дали е било от страната на шофьора или от другата страна на автомобила. По-скоро било възможно да я е ударил с предната част на автомобила. Усетил някакво съприкосновение с автомобила и това го накарало да спре. Това била някаква инстинктивна реакция- да натисне спирачки, а не защото видял ищцата. Спрял и слязъл като на около метър-два отпред видял паднала жена, която лежала на земята. Приблизил се към нея да я попитал какво било станало. Извадил си и телефона, за да се обади на тел. 112. Линеяката дошла много бързо. Същевременно с него към падналата жена се приближил и още един мъж. Предложил на жената да я закара до болницата, но този човек го спрял. Малко след това дошли и полицаи. Дава показания, че по автомобила нямало никакви видими следи. Предполагал, че е „закачил“, „бутнал“ жената. Свидетелства, че по време на инцидента времето било слънчево, по-скоро горещо. Настилката била суха. Автомобилът, който шофирал бил голям джип, собственост на шефката му, но го познавал добре, тъй като доста пъти преди това го управлявал. Според него той не бил снабден със съвременните системи, които му позволяват сам да спре. Сигурен бил, че автомобилът спрял вследствие на неговата реакция, тъй като той натиснал спирачка. Изнася данни, че не бил разговарял с жената, но тя била в състояние да говори. Когато дошла линеяката, тя се качила в нея сама, но не помни дали някой от екипа ѝ е помогнал.

Относно механизма на ПТП по делото е приета САТЕ, по която вещото лице - автоексперт дава следното заключение:

На 18.05.2022 г., около 14:42-14:43 часа, през светлата част от денонощието, на кръстовището, образувано от пл. „Батенберг“, ул. „И. Вазов“ и „Николаевска“ в гр. Русе, л.а. „Тойота Ланд Крузер“ с рег.№ Р4963КА, управляван от П. С. ударил с предната си част пешеходката И. Н.. Преди произшествието автомобилът се движил по пл. „Батенберг“ в посока към кръстовището, а пострадалата първо пресякла пешеходната пътека на площада в посока от Регионалния исторически музей към фонтана пред него. В края на тази пътека ищцата се насочила и започнала да пресича ул. „И. Вазов“ в посока към „Старата поща“. Автомобилът на кръстовището извършил ляв за него завой – към ул. „И. Вазов“. При описаното движение, автомобилът ударил с

предната си част дясната част на пострадалата пешеходка. Ударът настъпил на пешеходната пътека на ул. „И. Вазов“. Вещото лице дава още заключение, че непосредствено и в момента на произшествието пътната настилка е била влажна – без образувани „локви“, със сухи петна по нея. Видимостта била в условията на дневна светлина и ясно време. Експертът уточнява, че процесното кръстовище е с нов асфалт, с ясна и видима пътна маркировка, включително и ясно очертани пешеходни пътеки тип М8.1 „Зебра“, а пътният участък е равен.

След проведени замервания и изчисления, вещото лице дава заключение, че скоростта, с която се е движил процесния автомобил преди произшествието е била 8,33 m/s (29,98 km/h). След мястото на удара автомобилът е изминал около 6 метра, при което спирачното му закъснение е 5,78 m/s². Това спирачно закъснение, при спиране на автомобила след мястото на удара, според експерта, е в границите на технически възможното, съобразно характеристиките на автомобила и състоянието на пътната настилка.

Скоростта на пострадалата при пресичането по пешеходните пътеки е била 2,15 m/s (7,74 km/h) като до мястото на удара се е движила 7s след навлизането ѝ на първата пешеходна пътека. С установената скорост, автомобилът се е намирал на около 58,31 m преди мястото на удара, когато пострадалата е навлязла на първата пешеходна пътека и на 33,30 m преди мястото на навлизане на автомобила на видеозаписа. За този вариант, видимостта между участниците в произшествието е била неограничена, тъй като разстоянието изминато от автомобила от момента на навлизане на пл. „Батенберг“ до мястото, където се появява в обхвата на видеозаписа е 50,80 m.

Експертът заключава още, че когато пострадалата е навлязла на пешеходната пътека на ул. „И. Вазов“ (втората пешеходна пътека), движейки се към „Старата поща“ автомобилът се намира на около 25 m преди мястото на удара. Според вещото лице, пострадалата не е могла да възприеме автомобила без да обръща погледа си косо назад и вдясно, тъй като същият се е намирал косо зад нея вдясно. Видимостта за водача на автомобила към пострадалата за този вариант е била неограничена.

Съдът намира, че следва да кредитира заключенията на д-р И. С. и инж. С. К. като неоспорени, компетентни и обективни.

Безспорно е още между страните, че със заявление от 16.01.2023 г. ищцата е предявила пред ответника писмена застрахователна претенция по повод настъпилите от процесното ПТП неимуществени и имуществени вреди, че с уведомление от 02.02.2023 г. той известил ищцата, че ѝ е определил застрахователно обезщетение в размер на 4663,31 лв., което ѝ изплатил доброволно, от които 3000 лв. за неимуществени и 1663,31 лв. за имуществени вреди.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединени иски с правно осн. чл. 432, ал. 1 във вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 т.1 КЗ и чл. 52 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД, които са допустими, доколкото във вр. с чл. 498, ал. 3 КЗ е проведена процедурата по чл. 380 КЗ и увреденото лице не е било съгласно с размера на изплатеното обезщетение.

Липсва спор, че л. а. „Тойота Ланд Круйзър“ с рег. № *****, при управлението на който е настъпило процесното ПТП на 18.05.2022 г., е застрахован със застраховка „Гражданска отговорност“ към момента на катастрофата при ответното дружество.

Тъй като настъпилото събитие не е било разглеждано от наказателен съд, за да е

приложима разпоредбата на чл. 300 ГПК, по основателността на исковете, включително и в частта им за установяване на деянието като непозволено увреждане, гражданският съд ще трябва да изследва, дали са налице всички юридически факти от хипотезиса на чл. 45 ЗЗД и съответно на чл. 432 КЗ.

Непозволеното увреждане (деликтната отговорност) по чл. 45 ЗЗД като източник на задължения и основание за ангажиране на гражданската отговорност на едно лице, представлява фактически състав, който кумулативно включва: (1) деяние - действие или бездействие; (2) вреда; (3) противоправност на деянието; (4) причинна връзка между деянието и вредоносния резултат и (5) вина, която се предполага. Именно ефективното носене и осъществяване на тази отговорност по отношение на пострадалия цели да обезпечи предвидената в законодателството задължителна застраховка "гражданска отговорност на автомобилистите". Следователно, освен наличието на валидно застрахователно правоотношение, каквото не се оспорва, че съществува в настоящия случай, е необходимо да се установят и елементите от фактическия състав на деликтната отговорност, които ответникът отрича.

Съдът счита, че безспорно се установиха всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане по чл. 45 ЗЗД.

На първо място, от всички данни по делото се установи, че П. А. С. като водач на л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № ***** е причинил ПТП на 18.05.2022 г. около 14:40 ч в гр. Русе, на кръстовището на ул. „И. Вазов“ и ул. „Николаевска“ като блъснал пресичащата на пешеходна пътека ищца.

На второ място е налице и противоправност на деянието, поради нарушаване на общата забрана да не се вреди никому, посочена в императивната правна норма на чл. 45 ЗЗД, изразяваща се конкретно в управление на МПС в нарушение на правилата за движение по пътищата по чл. 119, ал.13ДвП от страна на П. С., който нарушил правилата за предимство, като при маневра ляв завой не пропуснал пресичащата отляво надясно на сигнализирана пешеходна пътека тип Зебра пешеходка И. Н., като я блъснал.

На трето място, от събраните гласни и писмени доказателства, както и от приетата съдебно-медицинска експертиза се установи, че са причинени неимуществени вреди на ищцата И. Н., изразяващи се в болки и страдания, породени от претърпените травматични увреждания.

На четвърто място, от съдебномедицинска експертиза безспорно се установява пряката и непосредствена причинно-следствената връзка между противоправното поведение на водача на лекия автомобил - неспазване на правилата за движение по пътищата, довело до настъпване на процесното ПТП и възникналите в резултат на удара травматични увреждания у ищцата. Установи се, че от процесното ПТП ищцата е получила сътресение на мозъка, без наличие на обективна неврологична

симптоматика; подкожна колекция от кръв в лява тилно-слепоочна област на окосмената част на главата; кръвонасядания на главата и шията в ляво; охлузване на гърба; кръвонасядания в седалищата област двустранно; кръвонасядания по двете бедра; оток и кръвонасядане на дясна глезенна става. Доказа се с експертното заключение, че претърпените увреждания на здравето се намират в причинна връзка със застрахователното събитие.

На пето място, налице е и вина на деликвентна П. А. С.. Законът урежда в чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината при деликтната отговорност с оборима презумпция, като приема, че във всички случаи на установено непозволено увреждане - противоправно поведение, вината се предполага до доказване на противното.

Предвид наличието на презумпция за вина на деликвентна, и обстоятелството, че по делото не са събрани никакви доказателства от ответника за оборването на законовата презумпция, вината следва да се счита установена, поради наличието на презумпционните предпоставки за приложение на ал. 2 на чл. 45 ЗЗД, констатирани по-горе.

На последно място, като извънсъдебно признание, следва да се отчете и извършеното доброволно плащане от ответника на застрахователно обезщетение за неимуществени и имуществени вреди на ищцата, настъпили в резултат на процесното произшествие.

Наличието на горните юридически факти, представляващи състава на деликтното правоотношение, наред със сключената валидна застраховка "Гражданска отговорност" с ответника ЗАД „Алианс България“ АД за л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, води до еднозначен извод, че са налице всички предпоставки за ангажиране отговорността на ответника, в качеството му на застраховател, по смисъла на чл. 432, ал. 1 КЗ, за заплащане на обезщетение за причинените на И. Н. неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от поведението на застрахования. В тази връзка съдът приема, че предявения иск срещу ответника е доказан по основание.

При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, съдът се ръководи от критерия за справедливост. Понятието "справедливост" е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи в действителността обстоятелства – характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

От съвкупния анализ на събраните доказателства безспорно се установява, че на ищцата е причинена съчетана лека телесна повреда, изразяваща се в различни контузии

по тялото, които са довели до временно разстройство на здравето ѝ, неопасно за живота. Претърпените физически болки и страдания, макар и да имат характеристиката на лека телесна повреда, не са били с малък интензитет. От показанията на свидетелите Н., Ш. и А. и от заключението на СМЕ, се установява, че ищцата в първоначалния етап на възстановяването си е изпитвала болки и страдания, като в началото те са били по-интензивни, но след това са намалели и отшумели. Уврежданията в тилната област са довели до болезнени и ограничени движения в шията, което е създавало съответните затруднения в ежедневието и я е възпрепятствало да полага труд в продължение на четири месеца. В резултат на застрахователното събитие, освен посочените травматични увреждания, на ищцата е причинен и психически стрес и дискомфорт. Поради световъртежът и загубата на равновесие около два месеца е била изцяло зависима от помощта на трети лица при посрещане на битовите и биологични си нужди. Била е в невъзможност да се грижи пълноценно за семейството си. Отчита се преживяната от ищцата остра стресова реакция при самото ПТП, когато движейки се на пешеходна пътека върху нея внезапно и иззад гърба ѝ връхлита автомобил. Съобразяват се преживените от нея страх и уплаха, довели до негативна промяна в психо-емоционалното ѝ състояние, които и понастоящем още оказват влияние върху ежедневието ѝ. Отчита се и обстоятелството, че макар през учебната 2022/2023 г. да се е върнала на работа, поради продължаващите оплаквания от световъртеж и загуба на равновесие, не е можела в пълнота да изпълнява преките си трудови задължения. Съобразяват се неудобството и притесненията, които е изпитвала от това, че е била назначена сравнително скоро на работа в учебното заведение, а се е налагало да бъде отменяна от колегите си в някои дейности.

Като допълнителен фактор, утежняващ обема на вредите, настоящият състав отчита особения период от годината, през който е било причинено увреждането – точно на рождения ден на съпруга ѝ, като ПТП е помрачило семейния празник не само в този ден, а и занапред поради спомена от случилото се. Заради причинените ѝ увреждания ищцата не е могла да присъства и на заключителното тържество в детската градина на по-голямото им момченце, въпреки положените усилия. Хубавите празнични емоции са били нарушени от деликта. Наред с това, семейството ѝ е било принудено да се лиши от лятната си почивка. Съобразява се и възрастта на пострадалата към датата на инцидента – на 38 години, което предполага по-бързото ѝ възстановяване. Отчита се, че тя все още има болки при крайно отвеждане на главата, но и заключението на експерта, че предстои пълно възстановяване, без трайни последици.

За обезщетяване на така претърпените неимуществени вреди, предвид описания интензитет на болките и тяхната продължителност, периодът, необходим за възстановяване на ищцата, свързаните с възстановяването обичайни сътресения и неудобства в житейски план, за всички тези неблагоприятни последици, настъпили в живота на И. Н. вследствие на катастрофата, съдът намира че е справедливо обезщетението за неимуществени вреди да се определи в размер на 13 000 лв. Тази сума е съобразена и с икономическите условия на живот в страната за съответния период, както и със съдебната практика по присъждане на обезщетения за този вид увреждания. Съдът отчита и съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент. Към 18.05.2022 г., когато е настъпило процесното ПТП, минималната застрахователна сума по задължителната

застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за неимуществени и имуществени вреди вследствие увреждане или смърт за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица, е 10 420 000 лв. (чл. 492, ал. 1 КЗ), а минималната работна заплата за страната е 710 лв.

В посочения размер, според съда, то отговаря на действително претърпените и доказани в настоящото производство от ищцата болки и страдания, както и на тяхната продължителност. От така определената сума следва да се приспадне доброволно платеното от застрахователя обезщетение в размер на 3 000 лв., в резултат на което исковата претенция следва да се уважи за сумата от 10 000 лева, а за горницата над нея да се отхвърли.

Ответникът е въвел своевременно и възражение за съпричиняване, което съдът намира за неоснователно, предвид събраните по делото доказателства. Не се установи ищцата да е навлязла внезапно на платното за движение, нито пък се доказва, че не се явявала на предписаните ѝ контролни прегледи или пък че не е спазвала предписания ѝ хигиенно-охранителен режим и назначеното медикаментозно лечение. Възражението за съпричиняване е защитно по характер и следва да бъде установено пълно и главно от заявлялата го страна, т. е. да е доказано по един категоричен и безспорен начин /Решение № 67/15.05.2014 г. по т.д. № 1873/2013 г. на ВКС, I т.о., Решение № 64/16.05.2019 г. на ВКС по т. д. № 1781/2018 г., II т. о., ТК и др./, каквото доказване в случая не бе проведено.

Основателността на главната претенция обуславя основателност и на акцесорната по чл. 86, ал.1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал. 3 КЗ ответникът дължи лихва за забава, считано от по-ранната дата от тази на уведомяването му за настъпилото застрахователно събитие и датата на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице. В настоящия случай ищецът е заявил претенция пред ответника на 16.01.2023 г., като не се твърди и не се доказва по-ранна дата на уведомяване от застрахования. Доколкото обаче законна лихва се търси само от 03.02.2023 г., то /за да не се допусне произнасяне свръхпетитум/ обезщетението за неимуществени вреди следва да се присъди ведно със законната лихва, считано от 03.02.2023 г. до окончателното плащане.

По разноските:

И двете страни претендират разноси, съгласно представените от тях списъци по чл. 80 ГПК.

Сторените от ищцата разноси, плащането на които е надлежно удостоверено по делото, възлизат на 1080 лв. държ. такса по иска за неимуществени вреди /претендират се общо 1200 лв. държ. такса, но производството по иска за имуществени вреди е прекратено поради оттеглянето му/, 200 лв. депозит за вещо лице /внесени са 300 лв., но са използвани и платени на вещото лице само 200 лв./ и 3000 лв. адвокатско възнаграждение. От страна на ответното дружество е заявено възражение за неговата прекомерност, което съдът намира за основателно и го намалява до минималния

размер, съобразно материалния интерес по иска за неимуществени вреди, предвиден в чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. - 2810 лв. Така, общо разноските на ищцата възлизат на 4090 лв., от които съразмерно на уважената част от иска следва да й бъдат присъдени 1514,81 лв.

Сторените от ответника разноски, плащането на които е надлежно удостоверено по делото възлизат на 20 лв. депозит за свидетел, 5 лв. за издаване на удостоверение, 200 лв. за СМЕ, 400 лв. за САТЕ и 3786 лв. адв. възнаграждение с вкл. ДДС. От страна на ищцата е своевременно заявено възражение за неговата прекомерност, което съдът намира за основателно и го намалява до минималния размер, съобразно материалния интерес по иска за неимуществени вреди, предвиден в чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. - 3372 лв. с вкл. ДДС. Съдът съображава, че доколкото размерите на минималните възнаграждения по Наредбата, при регистриран по ЗДДС адвокат се явяват данъчна основа, върху която се дължи ДДС при осъществена услуга по Наредбата, то спрямо нея следва да се прецени въведеното възражение за прекомерност. Така, общо разноските на ответника възлизат на 3997 лв., от които съразмерно на отхвърлената част от иска следва да му бъдат присъдени 2516,63 лв.

Мотивиран така, Русенският окръжен съд:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, ул. „Сребърна“ № 16 **ДА ЗАПЛАТИ** на И. С. Н., ЕГН ***** от гр. Мартен, обл. Русе, ***** **СУМАТА от 10 000 лв.** /десет хиляди лева/ - обезщетение по чл. 432, ал.1 КЗ за неимуществени вреди от ПТП, причинено на 18.05.2022 г. около 14:40 ч в гр. Русе, на кръстовището на ул. „И. Вазов“ и ул. „Николаевска“ при управлението на л. а. „Тойота Ланд Круизър“ с рег. № *****, управляван от П. А. С., за който дружеството е имало сключена застраховка "Гражданска отговорност", ведно със законната лихва върху главницата, считано от 03.02.2023 г. до окончателното й изплащане, както и **1514,81 лв.** разноски, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата **над 10 000 лв. до пълния** предявен размер от **27 000 лв.** като неоснователен.

ОСЪЖДА И. С. Н., ЕГН ***** от гр. Мартен, обл. Русе, ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, ул. „Сребърна“ № 16 сумата в размер **2516,63 лв.** разноски пред настоящата инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Велико Търново в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____